

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-728554-III/13/KD

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, 14. 10. 2013 r.

Pani
Elżbieta Seredyn
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Pracy i Polityki
Społecznej
Warszawa

Wzajemnie Permi Minister

Do Rzecznika Praw Obywatelskich napływają skargi oraz sygnały dotyczące prowadzenia placówek mających na celu zapewnienie całodobowej opieki osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. W ocenie Rzecznika jest to problem dotyczący nie tylko jednego czy dwóch województw, ale obszaru całego kraju.

Z analizy skierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich skarg oraz informacji uzyskanych od wojewodów wynika, że zdarzają się nadal liczne przypadki prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę bez zezwolenia wojewody. Obecny stan prawny bowiem zezwala na prowadzenie, po uzyskaniu wpisu do ewidencji gospodarczej, bez zezwolenia wojewody domu pomocy społecznej przez osoby, które nie spełniają niezbędnych przesłanek.

Zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz.182), do zadań wojewody należy m.in. kontrola ww placówek w zakresie legalności, standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw osób w nich przebywających. Jedyną możliwością działania wojewody w sytuacji prowadzenia placówki bez zezwolenia jest nałożenie, zgodnie z brzmieniem art., 130 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kary pieniężnej w wysokości od 10000 zł do 20000zł, a w przypadku nie zaprzestania prowadzenia placówki bez zezwolenia kary w wysokości 40000 zł. Dopiero w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzonej

bez zezwolenia wojewoda może, poza nałożeniem kary pieniężnej, wydać decyzję nakazującą wstrzymanie prowadzenia tej placówki, z nadaniem rygoru natychmiastowej wykonalności, do czasu uzyskania zezwolenia.

Sygnalizowane Rzecznikowi problemy dotyczą też możliwości i zakresu przeprowadzenia kontroli w powyższych placówkach .

Art.68 ustawy o pomocy społecznej określa standardy jakie powinny spełniać te placówki określając zakres świadczonych usług oraz warunki bytowe. Nie reguluje natomiast kwestii maksymalnej liczby osób umieszczonych w placówce oraz liczby i struktury personelu, jaki powinien być zatrudniony w placówce, tak aby zagwarantować mieszkańcom prawidłową opiekę i pielęgnację.

Poważnym też problemem jest fakt, iż podmioty prowadzące faktycznie taką działalność, aby ominąć przepisy prawa, w tym wymóg uzyskania zezwolenia, rejestrują taką działalność jako inną niż z zakresu pomocy społecznej (m.in. pensjonat ze stołówką wynajem pokoi, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi lub działalność agroturystyczna). Stanowi to poważne utrudnienie a nieraz wręcz uniemożliwia przeprowadzenie kontroli i zebranie dowodów potwierdzających faktyczny charakter prowadzonej działalności w postępowaniu administracyjnym.

Działając na podstawie art. 16 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001r. Nr 14 poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pani Minister o zajęcie stanowiska w powyższe sprawie oraz udzielenie informacji czy jest przygotowywana nowelizacja przepisów ustawy o pomocy społecznej w takim zakresie, aby zapewnić niezbędną opiekę osobom wymagającym szczególnej pomocy Państwa,

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich